

Lectio Divina segédanyag

C év – Évközi 5. vasárnap

Lk 5,1-11

Szentmise evangéliumi szakaszaihoz

Szerkesztési munka végrehajtói:

Biblikus nézőpont:

Asztalos Gábor, Geiszelhardt Sára, Nyúl Viktor,

Liturgikus nézőpont

Mohay Réka

Patrisztikus nézőpont

Haász Rebeka Anna

Pedagógiai nézőpont:

Csonka Laura, Roszkopf Rita

Szemlélődési nézőpont

Mohay Réka

Szerkesztő

Asztalos Lívía

Tanítóhivatali nézőpont

Révai László,

Szabóné Nagy Katalin

Lektori szolgálatot teljesítettetek:

Nyúl Viktor –teljes tartalom áttekintése

+ EVANGÉLIUM Szent Lukács könyvéből (Lk 5,1-11)

A csodálatos halfogás láttán az apostolok mindenüket elhagyták, és követték Jézust.

Amikor Jézus egyszer a Genezáret tavánál állt, nagy tömeg sereglett köréje, hogy hallgassa az Isten szavát. Jézus látta, hogy a tó partján két bárka vesztegel. A halászok kiszálltak, és a hálójukat mosták. Beszállt hát az egyik bárkába, amelyik Simoné volt, s megkérte, hogy vigye kissé beljebb a parttól. Aztán leült, és a bárkából tanította a népet.

Amikor befejezte a tanítást, így szólt Simonhoz: „Evezz a mélyre, és vessétek ki a hálótokat halfogásra.” „Mester – válaszolta Simon –, egész éjszaka fáradoztunk, s nem fogtunk semmit, de a te szavadra, kivetem a hálót.” Meg is tette, s annyi halat fogtak, hogy szakadozni kezdett a háló. Intettek a másik bárkában levő társaiknak, hogy jöjjenek és segítsenek. Azok odamentek, és úgy megtöltötték mind a két bárkát, hogy majdnem elsüllyedt.

Ennek láttán Simon Péter Jézus lábához borult, és e szavakra fakadt: „Uram, menj el tőlem, mert bűnös ember vagyok.” A szerencsés halfogás láttán ugyanis társaival együtt félelem töltötte el. Hasonlóképpen Jakabot és Jánost is, Zebedeus fiait, Simon társait. De Jézus bátorságot öntött Simonba: „Ne félj! Ezentúl emberhalász leszel.” Erre partra vonták hajójukat, és mindenüket elhagyva követték Jézust.

Ezek az evangélium igéi.

1. Lectio – olvasás

1.1. Biblikus vonal

1.1.1. Görög szöveg szó szerinti fordítása

1 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ καὶ ἀκούειν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ αὐτὸς ἦν ἐστῶς παρὰ τὴν λίμνην Γεννησαρέτ

Történt pedig, amikor a tömeg szorongatta őt, hogy hallja az Isten szavát, és ő állt a Genezáreti-tó partján.

2 καὶ εἶδεν δύο πλοῖα ἐστῶτα παρὰ τὴν λίμνην· οἱ δὲ ἀλιεῖς ἀπ' αὐτῶν ἀποβάαντες ἔπλυνον τὰ δίκτυα.

És látott két bárkát, a tó partján állókat. A halászok pedig miután kiszálltak belőlük, mosták a hálókát.

3 ἐμβὰς δὲ εἰς ἓν τῶν πλοίων, ὃ ἦν Σίμωνος, ἠρώτησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον, καθίσας δὲ ἐκ τοῦ πλοίου ἐδίδασκεν τοὺς ὄχλους.

Beszállva pedig a csónakok egyikébe, amely Simoné volt, kérte őt, hogy egy kicsit lökje el a szárazföldtől, s leülve a csónakból tanította a tömeget.

4 ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν, εἶπεν πρὸς τὸν Σίμονα, Ἐπανάγαγε εἰς τὸ βάθος καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄγρην.

Amint pedig befejezte beszélve, mondta a Simonhoz: „Evezz ki a mélyre, és vessétek ki a hálókát fogásra!”

5 καὶ ἀποκριθεὶς Σίμων εἶπεν, Ἐπιστάτα, δι' ὅλης νυκτὸς κοπιήσαντες οὐδὲν ἐλάβομεν· ἐπὶ δὲ τῷ ῥήματί σου χαλάσω τὰ δίκτυα.

És feelve Simon mondta: „Mester, egész éjszakán át fáradozva nem fogtunk semmit, de a te szavadra ki fogom vetni a hálókát.”

6 καὶ τοῦτο ποιήσαντες συνέκλεισαν πλῆθος ἰχθύων πολὺ, διερρήσσετο δὲ τὰ δίκτυα αὐτῶν.

És miután ezt megtették nagy mennyiségű halat fogtak össze, a hálók pedig szakadoztak (szinte szakadozni kezdtek).

7 καὶ κατένευσαν τοῖς μετόχοις ἐν τῷ ἑτέρῳ πλοίῳ τοῦ ἐλθόντος συλλαβέσθαι αὐτοῖς· καὶ ἦλθον καὶ ἔπλησαν ἀμφότερα τὰ πλοῖα ὥστε βυθίζεσθαι αὐτά.

És intettek a társaknak a másik hajóban, hogy (oda)jőve segítsenek nekik, és jöttek, és megtöltötték a két hajót, úgyhogy szinte elsüllyedtek.

8 ἰδὼν δὲ Σίμων Πέτρος προσέπεσεν τοῖς γόνασιν Ἰησοῦ λέγων, ῥῆξεθε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἁμαρτωλός εἰμι, κύριε.

Látva pedig Simon Péter leborult Jézus térdeihez mondva: „Menj el tőlem, mert bűnös ember vagyok, Uram!”

9 θάμβος γὰρ περιέσχεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ ἐπὶ τῇ ἄγρᾳ τῶν ἰχθύων ὧν συνέλαβον,

Ugyanis félelem fogta el őt, és mind a vele levőket a halfogás miatt, amelyet megfogtak,

10 ὁμοίως δὲ καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην υἱοὺς Ζεβεδαίου, οἳ ἦσαν κοινωνοὶ τῷ Σίμωνι. καὶ εἶπεν πρὸς τὸν Σίμωνα ὁ Ἰησοῦς, Μὴ φοβοῦ· ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔση ζωγρῶν.

hasonlóképpen pedig Jakobot és Jánost is, Zebedeus fiait, akik Simonnak társai voltak. És mondta Simonhoz Jézus: „Ne félj, mostantól embereket fogsz (élve) elfogni.”

11 καὶ καταγαγόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν ἀφέντες πάντα ἠκολούθησαν αὐτῷ.

És miután a hajókat kivontatták a szárazföldre, elhagyva mindent, csatlakoztak hozzá.

1.1.2. Legfontosabb magyar fordítások

Nova Vulgata

Szent István Társulati Biblia

Jeromos fordítás

Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás

Károli Gáspár revideált fordítása

Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása

¹Factum est autem, cum turba urgeret illum et audiret verbum Dei, et ipse stabat secus stagnum Genesareth

¹Amikor egyszer a Genezáret tavánál állt, nagy tömeg sereglett oda hozzá, hogy hallgassa az Isten szavát.

¹Történt pedig, hogy a tömeg áradt hozzá Isten igéjét hallgatni, míg ő a Genezáret tava mellett állt.

¹Mikor egyszer Genezáret tavának partján állt, odasereglett hozzá a nép, hogy Isten igéjét hallgassa.

¹És lőn, hogy mikor a sokaság hozzá tódult, hogy hallgassa az Isten beszédét, ő a Genezáret tavánál áll vala;

¹Történt egyszer, hogy a Genezáreti-tó partján állt. Sokaság tolongott körülötte, hallgatták Isten igéjét.

²et vidit duas naves stantes secus stagnum; piscatores autem descenderant de illis et lavabant retia.

²Látta, hogy a tó partján két bárka vesztegel. A halászok kiszálltak, és a hálót mosták.

²Látott a tó mellett két hajót állni; a halászok kiszálltak belőlük, és mosták a hálóikat.

²Látta, hogy a tó szélén két bárka vesztegel. A halászok kiszálltak és hálóikat mosogatták.

²És láta két hajót állani a vizen: a halászok pedig, miután azokból kiszállottak, mossák vala az ő hálóikat.

²Meglátott két partra vont bárkát. A halászok már kiszálltak, és a hálóikat mosták.

³Ascendens autem in unam navem, quae erat Simonis, rogavit eum a terra reducere pusillum; et sedens docebat de navicula turbas.

³Beszállt hát az egyik bárkába, Simonéba, s megkérte, hogy lökje egy kicsit beljebb a parttól. Aztán leült, és a bárkából tanította a népet.

³Akkor beszállt az egyik hajóba, amely Simoné volt, és megkérte őt, hogy vigye egy kissé beljebb a parttól. Ott leült, és a hajóból tanította a tömeget.

³Beszállt az egyik bárkába, amely Simoné volt, és kérte, hogy lökje el kissé a parttól. Aztán leült és a bárkából tanította a sokaságot.

³És ő bemenvén az egyik hajóba, amely a Simoné vala, kérte őt, hogy vigye egy kissé beljebb a földtől: és mikor leült, a hajóból tanította a sokaságot.

³Beszállt az egyik bárkába, amelyik Simoné volt, és megkérte, vigye egy kissé beljebb a parttól, azután leült, és a bárkából tanította a sokaságot.

⁴Ut cessavit autem loqui, dixit ad Simonem: “ Duc in altum et laxate retia vestra in capturam ”.

⁴Amikor befejezte a tanítást, így szólt Simonhoz: „Evezz a mélyre, és vessétek ki a hálótokat halfogásra!”

⁴Amikor befejezte beszédét, ezt mondta Simonnak: »Evezz a mélyre, és vessétek ki hálótokat a halfogáshoz!«

⁴Mikor befejezte tanítását, így szólt Simonhoz: „Evezz a mélyre és vessétek ki fogásra a hálót.”

⁴Mikor pedig megszűnt beszélni, monda Simonnak: Evezz a mélyre, és vessétek ki hálótokat fogásra.

⁴Amikor abbahagyta a beszédet, ezt mondta Simonnak:

– Evezz a mélyre, és vessétek ki hálótokat!

⁵Et respondens Simon dixit: “ Praeceptor, per totam noctem laborantes nihil cepimus; in verbo autem tuo laxabo retia ”.

⁵„Mester, egész éjszaka fáradoztunk, s nem fogtunk semmit, de a te szavadra, kivetem a hálót” – válaszolta Simon –,

⁵Simon ezt felelte neki: »Mester! Egész éjszaka fáradoztunk, és semmit sem fogtunk. A te szavadra azonban kivetem a hálót.«

⁵„Mester, válaszolta Simon, egész éjszaka fáradoztunk, de semmit sem fogtunk. A te szavadra azonban kivetem a hálót.”

⁵És felelvén Simon, monda neki: Mester, jóllehet az egész éjszaka fáradtunk, még sem fogtunk semmit: mindazáltal a te parancsolatodra levetem a hálót.

⁵Simon így felelt:

– Mester, egész éjszaka keményen dolgoztunk, és semmit sem fogtunk, de a te szavadra kivetem a hálót.

⁶Et cum hoc fecissent, concluderunt piscium multitudinem copiosam; rumpebantur autem retia eorum.

⁶és így is tett, s annyi halat fogtak, hogy szakadozni kezdett a háló.

⁶És miután ezt megtette, a halaknak oly bő sokaságát fogták ki, hogy szakadozott a hálójuk.

⁶Meg is tették, és akkora tömeg halat fogtak, hogy a háló szakadozni kezdett.

⁶És ezt megtévén, halaknak nagy sokaságát kerítették be; szakadoz vala pedig az ő hálójuk.

⁶Amikor ezt megtették, oly sok halat kerítettek be, hogy szakadoztak a hálók.

⁷Et annuerunt sociis, qui erant in alia navi, ut venirent et adiuverent eos; et venerunt et impleverunt ambas naviculas, ita ut mergerentur.

⁷Intettek a másik bárkában levő társaiknak, hogy menjenek segíteni. Mentek is, és úgy telerakták mind a két bárkát, hogy majdnem elsüllyedt.

⁷Intettek tehát a társaiknak, akik a másik hajóban voltak, hogy jöjjenek a segítségükre. Azok odamentek és megtöltötték mind a két hajót, úgyhogy csaknem elmerültek.

⁷Intettek a másik bárkában lévő társaiknak, hogy jöjjenek segítségükre. Azok oda is jöttek s úgy megtöltötték mindkét bárkát, hogy majdnem elmerültek.

⁷Intének azért társaiknak, a kik a másik hajóban valának, hogy jöjjenek és segítsenek nekik. És eljövén, megtölték mind a két hajót, annyira, hogy csaknem elsüllyedének.

⁷Intettek hát társaiknak, akik a másik bárkában voltak, hogy jöjjenek, és segítsenek. Azok odamentek, és annyira megtöltötték mind a két bárkát, hogy azok már-már elsüllyedtek.

⁸Quod cum videret Simon Petrus, procidit ad genua Iesu dicens: " Exi a me, quia homo peccator sum, Domine ".

⁸Ennek láttán Simon Péter Jézus lábához borult, és e szavakra fakadt: „Uram, menj el tőlem, mert bűnös ember vagyok!”

⁸Ennek láttára Simon Péter Jézus lábaihoz borult és így szólt: »Menj el tőlem, mert bűnös ember vagyok, Uram!«

⁸Ennek láttára Simon Péter Jézus lábához vetette magát és e szavakra fakadt: „Uram, menj el tőlem, mert bűnös ember vagyok!”

⁸Látván pedig ezt Simon Péter, Jézusnak lábai elé esék, mondván: Eredj el én tőlem, mert én bűnös ember vagyok, Uram!

⁸Ezt látva Simon Péter leborult Jézus lába elé, és így szólt:

– Menj el tőlem, Uram, mert bűnös ember vagyok!

⁹Stupor enim circumdederat eum et omnes, qui cum illo erant, in captura piscium, quos ceperant;

⁹Mert a szerencsés halfogás láttán társaival együtt félelem töltötte el.

⁹Mert a nagy halfogás miatt, amelyben részük volt, félelem fogta el őt és mindazokat, akik vele voltak,

⁹A sikeres halfogás miatt ugyanis félelem szállta meg őt és a többi vele lévőket,

⁹Mert félelem fogta körül őt és mindazokat, a kik ő vele valának, a halfogás miatt, a melyet fogtak;

⁹Rémület fogta el ugyanis őt és azokat, akik vele voltak a halfogásnál.

¹⁰similiter autem et Iacobum et Ioannem, filios Zebedaei, qui erant socii Simonis. Et ait ad Simonem Iesus: “ Noli timere; ex hoc iam homines eris capiens ”.

¹⁰Hasonlóképpen Jakabot és Jánost is, Zebedeus fiait, Simon társait. De Jézus így szólt Simonhoz: „Ne félj! Ezentúl emberhalász leszel.”

¹⁰hasonlóképpen Jakabot és Jánost is, Zebedeus fiait, akik Simon társai voltak. Jézus pedig így szólt Simonhoz: »Ne félj! Ezentúl már emberek halásza leszel.«

¹⁰köztük Jakabot és Jánost, Zebedeus fiait is, akik Simon társai voltak. De Jézus bátorította Simont: „Ne félj! Ezentúl emberhalász leszel.”

¹⁰Hasonlóképpen Jakabot és Jánost is, a Zebedeus fiait, a kik Simonnak társai valának. És monda Simonnak Jézus: Ne félj; mostantól fogva embereket fogsz.

¹⁰Hasonlóképpen Jakabot és Jánost, Zebedeus fiait is, akik Simon társai voltak. Jézus akkor így szólt Simonhoz:

– Ne félj, ezentúl emberhalász leszel!

¹¹Et subductis ad terram navibus, relictis omnibus, secuti sunt illum.

¹¹Kivonták a hajókat a partra, és mindenüket elhagyva követték.

¹¹Erre kivonták a hajókat a partra, és mindenüket elhagyva követték őt.

¹¹Azok szárazra vonták a bárkákat és, elhagyva mindenüket, nyomába szegődtek.

¹¹És a hajókat a szárazra vonván, elhagyák mindenüket és követték őt.

¹¹Erre kivonták a bárkákat a partra, és mindent otthagya követték.

1.1.3. Behatárolás

Miután Lukács megemlítette, hogy Jézus Kafarnaum környékén több településen hirdette az örömhírt (Lk 4,42-44), beszámol a csodálatos halfogás, és Simon Péterék meghívásának epizódjáról. A helyszín, a szereplők, a halfogás pontos leírása jól körülhatárolják a szakaszt, ami a Lk 5,1-11 versek között helyezkedik el, s amit egy leprás ember meggyógyításának elbeszélése követ (Lk 5,12-16).

1.1.4. Szó szerinti üzenet

Az evangélista Jézus kapcsán hangsúlyozza, hogy

- Jézus a természet Ura, hiszen az ő hatalmának a jele a csodálatos halfogás is.
- Jézus nem csupán a zsinagógában tanít (Lk 4,16-30), hanem a szabad ég alatt, a tó partján is Simon Péter bárkájában. Minden alkalmat megragad arra, hogy oktassa a hallgatóit. Ő nem csak Isten szavát hirdeti, hanem ő maga az Isten igéje, akinek a szava erővel és hatalommal teli: beteljesül.
- Jézus irgalmas: a bűnös, megrendült embert nem utasítja el, hanem arra hívja, hogy ne féljen, hanem kövesse őt.
- Arra hívja Simon Pétert, s az ő személyében minden embert, hogy bízzék az ő szavában, hagyatkozzék rá, vagyis higgyen benne, még akkor is, ha emiatt ki kell lépnie az emberi logika tervezhetőségéből, és kiszámíthatóságából.

1.1.5. Kulcsszavak rövid elemzése

τὸν λόγον τοῦ θεοῦ (*ton logon tú Theú*): 'az Isten szava, az Isten beszéde, az Isten igéje' (Lk 5,1)

A szókapcsolat arra utal, hogy a szó Istené, illetve, hogy a szó eredete Isten maga. Szoros kapcsolat van tehát Isten és az ő igéje között. Az ige Isten maga (vö. Jn 1,1-2). A lukácsi kettős műben (Lukács- evangélium, Apostolok Cselekedetei) gyakran előfordul ez a kifejezés. Az emberek hallgatják Isten szavát (Lk 5,1). Akik hallgatják, és megteszik, illetve megőrzik az ő beszédét, azokat nevezi az Úr jelképesen az ő édesanyjának, testvéreinek (Lk 8,21), illetve boldogoknak (Lk 11,28).

Sergius Paulus római helytartó Cipruson hallani kívánta Isten igéjét Páltól (ApCsel 13,7).

Az Apostolok Cselekedeteiben a szerző beszámol arról, hogy Szamaria lakói, és a pogány népek közül sokan befogadták Isten szavát (ApCsel 8,14; ApCsel 11,1), illetve, hogy az Úr igéje növekedett, vagyis egyre többen lettek hívőkké (ApCsel 6,7; ApCsel 12,24). Az apostolok fontosnak tartják, hogy ne hanyagolják el az igehirdetés szolgálatát (ApCsel 6,2), s ezért bátran hirdetik az Úr szavát (ApCsel 4,31; ApCsel 13,5.46; ApCsel 17,13; ApCsel 18,11). Érdekes megállapítanunk, hogy Lukács az evangéliumában nem beszél még kifejezetten arról, hogy a tanítványok hirdetik az Isten igéjét, hanem, hogy első sorban hallgatják. Az Apostolok Cselekedeteiben viszont sokkal inkább előtérbe kerül az ige elbeszélése az apostolok részéről. Ezzel talán azt kívánja hangsúlyozni a szerző, hogy Isten szavát először figyelmesen kell hallgatni, s azután lehet csak beszélni róla másoknak. Ahogy arra Szent Ágoston püspök nyomán felhívta a figyelmet a II. Vatikáni Zsinat is: nehogy valaki „Isten igéjének lélektelen hirdetője legyen külsőleg, mert nem hallgatója belsőleg!” (Dei Verbum 25.; Szent Ágoston: Sermo 179,1. PL 38:966.)

Ἐπανάγαγε (*epánágáge*): 'evezz ki' (Lk 5,4)

Ez a szó csupán háromszor fordul elő az evangéliumokban ('visszajövet' jelentéssel: Mt 21,18; 'beljebb menni, kievezni' jelentéssel: Lk 5,3-4). Lukácsnál mindkét alkalommal Simon Péter bárkájára vonatkozik. Az apostol kissé beljebb löki a hajóját, hogy abból Jézus jobban tudjon a hallgatói felé fordulni (Lk 5,3). Ez a gesztus finoman utal a Mester és Péter közötti személyes kapcsolat fokozatos elmélyülésére: Jézus Simon Péter bárkáját választja ki mintegy katedrál, ahonnan tanít, illetve őt kéri meg, hogy lökje beljebb a hajót a vízbe (Lk 5,3).

Majd miután kiszállt a bárkából, arra bátorítja Pétert, hogy újra evezzen ki, s vesse ki a hálót halfogásra (Lk 5,4). Itt ez a szó nemcsak azt jelenti, hogy induljon el az apostol halászni, hanem szimbolikusan a bizalom útjára, az önmagából való kilépés kalandjára való meghívást is jelöli, amit az epizód végén Jézus ki is mond Péternek: „Ne félj, mostantól embereket fogsz (élve) elfogni.” (Lk 5,10)

ἐπὶ τῷ ῥήματι σου (*epi tó rhémáti szú*): 'a te szavadra, a te kijelentésedre' (Lk 5,5)

A „te szavad” szókapcsolat, habár különböző nyelvtani formában, háromszor található meg a Lukács-evangéliumban, s mindegyik alkalommal Isten, illetve Jézus szavára utal. Mária az angyali üdvözet alkalmából azt mondja az angyalnak: „Íme az Úr szolgálója, történjék velem a te szavad szerint” (Lk 1,38). Az idős Simeon a jeruzsálemi templomban áldva Istent így szól: „Most bocsásd el a szolgálodat, Uram, a te szavad szerint békességben” (Lk 2,29). Végül pedig Péter apostol ezt mondja Jézusnak a tó partján: „a te szavadra ki fogom vetni a hálókat.” (Lk 5,5) Mind a három alkalommal az Úr szava iránti feltétlen engedelmesség, és bizalom fogalmazódik meg, amit a „szolgáló, szolga, rabszolga” szó is nyomatékosít (Lk 1,38; Lk 2,29). Ahogy a rabszolga engedelmeskedik gazdája kijelentéseinek, úgy kell engedelmeskedni Isten szavának is. Ugyanakkor fontos hangsúlyozni Mária, Simeon és Simon Péter szabadságát is: az Úr szavára való ráhagyatkozásuk nem kényszer, hanem szabad döntésük, és bizalmuk eredménye. Feltétel nélkül hisznek abban, hogy Isten szava megvalósul. Továbbá a „te” kifejezés az Úrral való bensőséges szeretet-kapcsolatukra is utal. Akit szeretek, abban tudok megbízni, aki szeret, az tud megbízni a másikban. Isten, aki maga a tökéletes Szeretet (1Jn 4,16), a legméltóbb arra, hogy az ember megbízzék benne.

προσέπεσεν (*proszepeszen*): 'leborulni, földre borulni' (Lk 5,8)

Ez a kifejezés Lukács evangéliumában a Jézus iránti hódolatot jelöli: Simon Péter- elsőként Lukácsnál- leborul az Úr lába előtt bűnbánata jeléül (Lk 5,8). Az ördögtől megszállott férfi is földre borul Jézus előtt, kifejezve ezzel azt, hogy elismeri a Mester isteni hatalmát, tekintélyét (Lk 8,28). Végül pedig a meggyógyult, vérfolyásos asszony is leborul az Úr előtt hite, és megrendültsége jeleként (Lk 8,47).

Ezzel az evangélista hangsúlyozni szeretné, hogy minden férfinak és nőnek, minden teremtménynek egyedül Istent szabad imádnia. A földre borulás az Isten előtti teljes önátadás szimbóluma, amellyel az ember elismeri teremtményi mivoltát, illetve azt, hogy Isten az ő Teremtője.

1.2. Kontextuális – kánoni párhuzamok

Párhuzamok Lukács evangéliumán belül

1,12 “Amikor Zakariás meglátta, zavarba jött, és elfogta a félelem.”

4,36 “Mindenki elámult, s egymás közt azt kérdezgették: „Miféle beszéd ez? Akkora hatalmas és ereje van, hogy még a tisztátalan lelkeknek is tud parancsolni, úgyszólván kimennek a megszállottakból?”

8,24 “Odamentek hozzá, felkeltették, így szólva: „Mester! Mester! Itt veszünk!” Fölkelt és parancsolt a szélnek és a hullámoknak. Erre elült a háborgás, és minden elcsendesedett.”

9,33 “Ezek már épp menni készültek. Péter így szólt Jézushoz: „Mester, jó nekünk itt lenni! Csinálunk három sátrat, neked egyet, Mózesnek egyet és Illésnek egyet!” Nem tudta, hogy mit beszél.”

12,33 “Adjátok el, amitek van, adjátok oda a rászorulóknak. Készítsetek magatoknak kimeríthetetlen erszényt, elfogyhatatlan kincset a mennyben, ahol nem fér hozzá tolvaj, és nem rágja szét a moly.”

17,13 “és jó hangosan kérték: „Jézus, Mester! Könyörülj rajtunk!”

18,13 “A vámos megállt hátul, szemét sem merte fölemelni az égre, inkább a mellét verte és könyörgött: Isten, irgalmazz nekem, bűnösnek!”

Szinoptikus és jánosi párhuzamok

Mt 4,18-22 “Amikor Jézus a Galileai-tó mellett járt, látott két testvért, Simont, másik nevén Pétert és testvérét, András. Halászok voltak, s épp hálót vetettek a tengerbe. Megszólította őket: „Gyertek, kövessetek, s én emberek halászává teszlek benneteket!” Azon nyomban otthagyták hálójukat és csatlakoztak hozzá. Útját folytatva megpillantott két másik testvért is, Zebedeus fiát, Jakabot és testvérét, Jánost. Épp hálójukat javígták a bárkában, apjukkal, Zebedeussal. Őket is hívta. Rögtön otthagyták a bárkát apjukkal egyetemben, és a nyomába szegődtek.”

Mt 8,3 “Jézus kinyújtotta kezét, megérintette, s így szólt hozzá: „Akarom, tisztulj meg!” Erre az nyomban megtisztult leprájától.”

Mt 8,10 "Ennek hallatára Jézus elcsodálkozott és kísérőiehez fordult: „Bizony mondom nektek, Izraelben nem találtam ekkora hitet.”

Mt 19,27 "Akkor Péter vette át a szót: „Nézd, mi mindenünket elhagytuk, és követtünk téged. Mi lesz hát a jutalmunk?”

Mk 1,16-20 "Amikor Jézus a Galileai-tó partján járt, látta, hogy Simon és testvére, András – halászok lévén – épp hálót vetnek a vízbe. Jézus ezt mondta nekik: „Gyertek, kövessetek, és emberek halászává teszek benneteket.” Rögtön otthagyták hálójukat és követték. Alig ment valamivel tovább, megpillantotta Jakabot, Zebedeus fiát és testvérét, Jánost, amint a hálót szedték rendbe a bárkában. Őket is mindjárt meghívta. Erre otthagyták apjukat, Zebedeust, halászlegényeivel a bárkában, és a nyomába szegődtek.”

Jn 21,1-11 "Jézus újra megjelent a tanítványoknak, ezúttal Tibériás tavánál. Így jelent meg nekik: Együtt volt Simon Péter, Tamás, melléknevén Didimusz, továbbá a galileai Kánából való Natánael, Zebedeus fiai, s még két másik tanítvány. Simon Péter így szólt hozzájuk: „Megyek halászni.” „Veled tartunk” – felelték. Kimentek és bárkába szálltak. De akkor éjszaka nem fogtak semmit. Amikor megvirradt, Jézus ott állt a parton. De a tanítványok nem ismerték fel, hogy Jézus az. Jézus megszólította őket: „Fiaim, nincs valami ennivalótok?” „Nincs” – felelték. Erre azt mondta nekik: „Vessétek ki a bárka jobb oldalán a hálót, s ott majd találtok.” Kivetették a hálót, s alig bírták visszahúzni a tömérdek haltól. Erre az a tanítvány, akit Jézus kedvelt, így szólt Péterhez: „Az Úr az!” Amint Simon Péter meghallotta, hogy az Úr az, magára öltötte köntösét – mert neki volt vetkőzve –, és beugrott a vízbe. A többi tanítvány követte a bárkával. A hallal teli hálót is maguk után húzták. Nem voltak messze a parttól, csak mintegy kétszáz könyöknyire. Amikor partot értek, izzó parazsat láttak s rajta halat, mellette meg kenyeret. Jézus szólt nekik: „Hozzatok a halból, amit most fogtatok.” Péter visszament, és partra vonta a hálót, amely tele volt nagy hallal, szám szerint százötvenhárommal, s bár ennyi volt benne, nem szakadt el a háló.”

Jn 21,15-17 "Miután ettek, Jézus megkérdezte Simon Pétertől: „Simon, János fia, jobban szeretsz engem, mint ezek?” „Igen, Uram – felelte –, tudod, hogy szeretlek.” Erre így szólt hozzá: „Legeltesd bárányaimat!” Aztán másodszor is megkérdezte tőle: „Simon, János fia, szeretsz engem?” „Igen, Uram – válaszolta –, tudod, hogy szeretlek.” Erre azt mondta neki: „Legeltesd juhaimat!” Majd harmadszor is megkérdezte tőle: „Simon, János fia, szeretsz?” Péter elszomorodott, hogy harmadszor is megkérdezte: „Szeretsz engem?” S így válaszolt: „Uram, te mindent tudsz, azt is tudod, hogy szeretlek.” Jézus ismét azt mondta: „Legeltesd juhaimat!”

Jn 21,19 “E szavakkal jelezte, hogy milyen halállal dicsóíti majd meg Istent. Majd hozzátette: „Kövess engem!”

Kánoni elemzés (párhuzamok a Szentírás más könyveiben)

Kiv 33,20 “Azután hozzáfűzte: „De arcomat nem láthatod, mert nem láthat engem ember úgy, hogy életben maradjon.”

2. Meditáció – elmélkedés

2.1. Patrisztikus vonal

2.1.1. Catena Aurea

E heti szakaszunkkal kapcsolatban az egyházatyák a következő megjegyzéseket, magyarázatokat tették:

Theophylactus: Jézus minél inkább kerüli a dicsőséget, az emberek általi megdicsőülést, és mivel egyre többen követik, hogy távolabb legyen a tömegetől, beszáll egy hajóba.

Aranyszájú Szent János: Miután sok csodát művelt, újból elkezdte tanítani az embereket, és mivel hajón volt, halászott azoknak, akik a parton hallgatták őt.

Alexandriai Szent Kírilloosz: Péter engedelmessége és a rengeteg hal kifogása misztikus értelemben egy jövőkép volt az egyházzól. Ugyanis azok, akik az evangélium hálóját kivetik, nem fáradoznak hiába, hanem összegyűjtik a pogányok sokaságát. (...) Mikor Péter ennek a csodának tanúja volt, ráeszmélt azokra a bűnökre, amiket korábban elkövetett, ezért megijedt, hogy tisztátalanként képtelen elfogadni Jézust, aki teljesen tiszta. Mert megtanulta, hogy különbséget kell tenni a bűnös és a szent között.

Szent Ambrus: Simon Péter és Jézus párbeszédét a következőképpen kell érteni: „Valld meg bűneidet, és az Út megbocsátja azokat.” Ennyire jó hozzánk az Úr, hogy bűnösként is van erejük az életben maradásra.

Felhasznált irodalom

AQUINAS, Thomas (Aquinói Szent Tamás): *Catena Aurea, Commentary for the four Gospels collected out of the works of the Fathers, Vol. 3, Luke*, J. G. F. and J. Rivington, London, 1843, 172-179.

(<http://www.saintsbooks.net/books/St.%20Thomas%20Aquinas%20-%20Catena%20Aurea%20-%203%20-%20The%20Gospel%20of%20Luke%20-%20A%20Commentary%20on%20the%20Gospel.pdf> Letöltés ideje: 2018. november 27.)

2.2. Tanítóhivatali vonal

2.2.1. Katolikus Egyház Katekizmusa

Valamennyien meghívást kaptunk Krisztus követésére

520. Jézus egész életében példaképpül adta magát nekünk (vö. Róm 15,5; Fil 2,5): ő a „tökéletes ember” (GS 38.), aki arra hív, hogy tanítványai legyünk és kövessük őt: alázatosságával példát adott nekünk a követésre (vö. Jn 13,15), imádságával imádkozni tanít (vö. Lk 11,1), szegénységével arra szólít, hogy a nélkülözéseket és üldözéseket készséggel vállaljuk (vö. Mt 5,11-12).

„MESTER, MIT TEGYEK...?”

2052. „Mester, mi jót tegyek, hogy örök életem legyen?” A kérdést föltevő ifjúnak Jézus mindenekelőtt azt válaszolja, hogy föl kell ismerni Istent, őt, aki „egyedül jó”, mint a legfőbb Jót, mint minden jó forrását. Azután mondja neki Jézus: „Ha be akarsz menni az életre, tartsd meg a parancsolatokat”, és felsorolja az embertársaink szeretetével kapcsolatos előírásokat: „ne ölj, ne törj házasságot, ne lopj, hamisan ne tanúskodjál, apádat és anyádat tiszteld”. Végül pozitív módon összefoglalja mindezt: „szeresd felebarátodat, mint önmagadat” (Mt 19,16-19).

2053. Az első választ egy második követi: „Ha tökéletes akarsz lenni, akkor menj, add el, amid van, az árát oszd szét a szegények között, így kincsed lesz a mennyben. Azután jöjj és kövess engem!” (Mt 19,21). A második válasz nem érvényteleníti az elsőt. Jézus Krisztus követése magában foglalja a parancsok teljesítését. A Törvény nem szűnt meg (vö. Mt 5,17), hanem az ember arra kap meghívást, hogy Mesterének személyében találja meg azt, aki a Törvény tökéletes beteljesedése. A három szinoptikus evangéliumban Jézusnak a gazdag ifjúhoz intézett hívása - hogy tanítványként és a parancsok megtartásával kövesse őt - kapcsolódik a szegénységre és tisztaságra szóló buzdításhoz (vö. Mt 19,6-12.21.23-29). Az evangéliumi tanácsok elválaszthatatlanok a parancsolatoktól.

A MENNYEK ORSZÁGÁÉRT VÁLLALT SZÜZESSÉG

1618. Krisztus az egész keresztény élet középpontja. A vele való kapcsolat megelőz minden más, családi vagy társadalmi kapcsolatot (vö. Lk 14,26; Mk 10,28-31). Az Egyház kezdete óta voltak férfiak és nők, akik lemondtak a házasság nagy javáról azért, hogy kövessék a Bárányt, bárhova megy (vö. Jel 14,4), az Úr dolgaival törődjenek, neki akarjanak tetszeni (vö. 1Kor 7,32), és elébe menjenek az érkező

vőlegénynek (vö. Mt 25,6). Maga Krisztus meghívott egyeseket, hogy abban az életformában kövessék őt, melyet ő maga élt eljünk:

„Van, aki azért képtelen a házasságra, mert úgy született. Van, akit az emberek tettek a házasságra alkalmatlanná. Végül van, aki a mennyek országaért önként mond le a házasságról. Aki föl tudja fogni, az fogja föl!” (Mt 19,12)

1641. „A keresztény házastársaknak életük állapotában és rendjében saját ajándékuk van Isten népén belül” (LG 11). A házasság szentségének e sajátos kegyelme arra van rendelve, hogy tökéletesítse szeretetüket és erősítse fölbonthatatlan egységüket. E kegyelemmel „az életszentségre segítik egymást a házasesetben, valamint a gyermekek elfogadásában és nevelésében” (LG 11).

1642. E kegyelem forrása Krisztus. „Miként ugyanis egykor a szeretet és a hűség szövetségével Isten a népe elé sietett, úgy most az emberek Üdvözítője és az Egyház Vőlegénye a házasság szentsége által elébe jön a keresztény hitvestársaknak.” (GS 48.) Velük marad és erőt ad nekik, hogy fölvegyék keresztjüket és így kövessék őt, bukásaik után fölkeljenek, bocsássanak meg egymásnak, „egymás terhét hordozzák” (vö. Gal 6,2), legyenek „egymásnak alárendelve Krisztus iránti tiszteletből” (Ef 5,21), valamint kölcsönösen szeressék egymást természetfölötti, gyengéd és termékeny szeretettel. Szeretetük és családi életük örömeiben már a Bárány menyegzős lakomájának előízét kapják:

„Hogyan vázolhatnám annak a házasságnak a boldogságát, melyet az Egyház egyesít, az áldozat erősít, az áldás megpecsétel, angyalok hirdetnek és az Atya érvényesnek tekint? (...) Micsoda iga: két hívő egy reménnyel, egy vággyal, egy életformával, egy szolgálatban! Mindketten testvérek, mindketten szolgatársak; semmi különbség sem testben, sem lélekben, valóban ketten egy testben vannak. Ahol egy a test, ott egy a lélek is.” (Tertullianus: Ad uxorem 2, 8, 6-7: CCL 1, 393 /PL 1, 1415-1416;/ vö. II. János Pál pápa: Familiaris consortio apostoli buzdítás, 13.)

RÉSZESEDESÜNK KRISZTUS ÁLDOZATÁBAN

618. A kereszt Krisztusnak, az Isten és az ember közötti egyedüli közvetítőnek az egyetlen áldozata (vö. 1Tim 2,5). Mivel azonban megtestesült isteni személyében „valamiképpen minden emberrel egyesült” (GS 22), „mindenkinek fölkínálja a lehetőséget, hogy Istennél ismert módon (...) társuljon ehhez a húsvéti misztériumhoz” (GS 22). Hívja apostolait, hogy vegyék föl keresztjüket és kövessék őt (vö. Mt 16,24), mert ő szenvedett értünk, példát hagyván nekünk, hogy kövessük

Szent II. János Pál pápa: Vita consecrata

II. János Pál pápa szinodus utáni apostoli buzdítása a püspökökhöz és papokhoz a szerzetesrendekhez és szerzetesi kongregációkhoz, az apostoli élet társaságaihoz, a világi intézményekhez és minden hívőhöz az Istennek szentelt életről és annak küldetéséről az Egyházban és a világban

vö. Lk 5,10-11

Krisztushoz hasonlóan az Isten országának szentelve

22. Az Istennek szentelt élet a Szentlélek készítésére „kifejezettebben követi és az Egyházban mindig láthatóvá teszi”¹ azt az életformát, melyet Jézus, akit országáért az Atya megszentelt és a világba küldött, magára vállalt és az Őt követő tanítványok számára meghatározott (vö. Mt 4,18--22; Mk 1,16--20; Lk 5,10--11; Jn 15,16). Jézus Istennek-szenteltsége világosságánál minden szentség forrásának, az Atyának kezdeményezésében fedezhetjük föl az Istennek szentelt élet ősforrását. Ugyanis Jézus maga az, akit „Isten fölkent Szentlélekkel és erővel” (ApCsel 10,38), „akit az Atya megszentelt és a világba küldött” (Jn 10,36). A Fiú magához ölelve az atyai konszekrációt, viszonzásul Neki szenteli magát az emberekért (vö. Jn 17,19): tiszta, engedelmes és szegény élete az Atya tervével való gyermeki és tökéletes azonosulásának kifejeződése (vö. Jn 10,30; 14,11). Tökéletes önátadása földi élete minden mozzanatának a megszentelő Istennek-szenteltség jelentését adja.

Ő az engedelmesség maga, aki nem azért szállt alá az égből, hogy a saját akaratát tegye, hanem annak akaratát, aki Őt küldte (vö. Jn 6,38; Zsid 10,5.7). Egész életmódját és cselekvési stílusát az Atya kezébe helyezi (vö. Lk 2,49). Gyermeki engedelmisséggel magára veszi a szolgálai állapotot: „Kiüresítette magát, és olyan lett, mint egy rabszolga, ... és engedelmes lett mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig.” (Fil 2,7--8) Az Atya iránti engedelmisségben Krisztus – jóllehet elismeri és védelmezi a házastársi élet méltóságát és szentségét – szüzi életet él, és így föltárja a szüzesség nagy értékét és titokzatos lelki termékenységét. Az Atya tervével való azonosulása nyilatkozik meg szegénységében is: „Ő, aki gazdag volt, értetek szegénnyé lett, hogy titeket szegénysége által gazdaggá tegyen.” (2Kor 8,9) Tökéletes szegénysége mutatkozik meg abban, hogy mindenét az Atyának ajándékozza.

Az Istennek szentelt élet élő emlékezés Jézus élet- és cselekvésmódjára, arra, ahogyan a megtestesült Ige az Atya és a testvérek színe előtt viselkedett. Az Istennek szentelt élet ugyanis az Üdvözítő életének és tanításának eleven hagyománya.

¹ LG 44.

vö. Lk 5,11

Határozott elkötelezettség a lelki élet mellett

93. A szinóduson ismételten hangot kapott az az igény, hogy az Istennek szentelt életnek *erős és mély lelkiség forrásából kell táplálkoznia*. Ez az Istennek szentelt élet lényegéhez tartozó, elsőrangú követelmény, hiszen aki az evangéliumi tanácsok követését vállalta, az a többi megkereszteltnél fokozottabban köteles minden erejével törekedni a szeretet tökéletességére.² Olyan kötelezettség ez, melyre a szent alapítók és alapítónők, valamint sok Istennek szentelt személy példája világosan emlékeztet, akik Krisztus iránti hűségüket a vértanúságig megőrizték.

Törekvés az életszentségre: ez összefoglalva minden Istennek szentelt élet programja, még a harmadik évezred küszöbén szükséges megújulás szempontjából is. E program kezdete az, hogy Krisztus kedvéért mindent elhagynak (vö. Mt 4,18--2; 19,21.27; Lk 5,11), és Őt mindenek elé helyezik, hogy teljesen részesülhessenek az Ő húsvéti misztériumában.

Jól megértette ezt Szent Pál, amikor így szól: „Uramnak, Krisztus Jézusnak fönséges ismeretéhez mérten mindent hátránynak tekintek..., hogy megismerjem Őt és föltámadásának erejét.” (Fil 3,8.10.) Ezt az utat az apostolok kezdettől fogva kijelölték, miként ezt a keleti és nyugati hagyomány őrzi: „Mindazok, akik ma Jézust követik és az Ő kedvéért elhagynak mindent, az apostolokra emlékeztetnek, akik elfogadván a meghívást, lemondtak mindenről. A hagyomány szerint ezért a szerzetesi életről úgy beszélünk, mint *apostoli életformáról*.”³ Ugyanez a hagyomány az Istennek szentelt életben meglátta az Istennel való különleges szövetség és a Krisztussal való jegyesség természetét is, aminek mestere volt Szent Pál a saját példájával (vö. 1Kor 7,7) és a Szentlélek vezetésével átadott tanításával (vö. 7,40).

Elmondható, hogy a lelki élet, ha úgy tekintjük, mint Krisztusban kapott és a Szentlélek szerint folyó életet, a növekvő hűség útjának formáját ölti, melyen az Istennek szentelt személyt a szeretet teljes közösségében és az Egyház szolgálatában a Szentlélek vezeti és formálja Krisztushoz hasonlóvá.

Mindezek beépülve az Istennek szentelt élet különböző megbízható formáiba *sajátos lelkiséget* eredményeznek: az Istenhez és a környezethez fűző kapcsolat konkrét tervét, melyre különleges lelki hangsúlyok és gyakorlati döntések jellemzőek, s

² vö. 15. javaslat

³ L'Osservatore Romano 1995. II. 9. (II. János Pál beszéde az általános kihallgatáson)

Krisztus misztériumának valamelyik szempontját emeli ki és testesíti meg. Amikor az Egyház az Istennek szentelt élet egy formáját vagy egy intézményt elismer, garantálja, hogy ennek lelki és apostoli karizmájában minden objektív követelmény adva van ahhoz, hogy az evangéliumi tökéletességet személyesen és közösségben el lehessen érni.

A lelki életnek tehát az Istennek szentelt élet családjainak programjában első helyen kell állnia, annak érdekében, hogy minden intézmény és minden közösség egy igazán evangéliumi lelki iskola legyen. A lelki életnek mind személyes, mind közösségi elkötelezettségben adott elsőbbségétől függ az apostolkodás termékenysége, a szegények iránti szeretet önzetlensége, és az ifjú nemzedék hivatására gyakorolt vonzereje. Az *Istennek szentelt élet lelki minősége* képes fölrázni korunk embereit – akik szomjaznak az abszolút értékek után –, s így nagyon vonzó tanúságtétellé válik.

Szent II. János Pál pápa: Ecclesia de Eucharistia

II. János Pál pápa enciklikája az Eucharisztia és az Egyház kapcsolatáról

vö. Lk 5,4

6. Ezt az eucharisztikus „csodálatot” szeretném élénkíteni bennetek jelen enciklikámmal, folytatva a jubileumi örökséget, amit két apostoli levelemmel – a *Novo millennio ineunte* és annak máriás megkoronázása, a *Rosarium Virginis Mariae* levelekkel – akartam átadni az Egyháznak. Szemlélni Krisztus arcát, és pedig Máriával együtt szemlélni – ez az a program, melyet a harmadik évezred hajnalán az Egyháznak adtam, amikor arra szólítottam föl, hogy az új evangelizáció lelkesedésével evezzen a mélyre a történelem tengerén (vö. Lk 5,4). Krisztus szemlélése azt is jelenti, hogy föl tudjuk ismerni mindenütt, ahol megmutatkozik sokféle jelenlétében, de mindenekelőtt testének és vérének eleven Szentségében. Az *Egyház az eucharisztikus Krisztusból él*, belőle táplálkozik, tőle nyeri világosságát. Az Eucharisztia a hit misztériuma, s ugyanakkor a „világosság misztériuma”.⁴ Valahányszor az Egyház ünnepli, a hívők bizonyos módon átélhetik a két emmauszi tanítvány élményét: „Megnyílt a szemük és fölismerték őt” (Lk 24,31).

⁴ vö. II. János Pál pápa: *Rosarium Virginis Mariae* apostoli levél (2002. okt. 16.), 21: AAS 95 (2003) 19.

Szent II. János Pál pápa: Pastores gregis

II. János Pál pápa apostoli buzdítása a püspökről, aki Jézus Krisztus evangéliumának szolgája, hogy a világ remélni tudjon

Lk 5,4; Lk 5,5

Az evangélium szolgálja, hogy a világ remélni tudjon

5. Jelen apostoli buzdításommal – melybe belefoglalom a Püspöki Szinódus 10. általános rendes gyűlésén kiérlelt gondolatokat az első vázlattól az Instrumentum laborisig, a gyűlésteremben elhangzott hozzászólásoktól a belőlük született két Beszámolóig, a kisebb csoportokban felvetődött gondolatoktól és lelkipásztori tapasztalatoktól a Javaslatokig bezárólag, melyeket a Szinódus munkájának eredményeként átadtak nekem, hogy az egész Egyház számára adjak ki egy dokumentumot a Szinódus témájáról, a püspökről mint az evangélium szolgájáról, hogy a világ remélni tudjon,⁵ – testvérként üdvözlöm és a béke csókját küldöm minden püspöknek, aki közösségekben van azzal a katedrával, amely elsőként Péterre bízott, hogy az egység biztosítója legyen, s miként mindenki elismeri, a szeretetben foglalja el az első széket.⁶

Felétek, tisztelendő és drága Testvéreim, megismétlem a fölhívást, melyet az új évezred kezdetén az egész Egyházhoz intéztem: Duc in altum! Sőt, maga Krisztus ismétli ezt azoknak az apostoloknak az utódai felé, akik az ő élő hangján hallották ezt a felszólítást, és Benne bízva elindultak küldetésükre a világ útjain: Duc in altum! (Lk 5,4) Az Úr e sürgető felhívásának fényénél „újrágondolhatjuk az Egyházban ránk bízott hármasság feladatát: a tanítás, a megszentelés és a kormányzás feladatát. Evezd a mélyre a tanításban! »Hirdesd az igét – mondjuk az Apostollal -, állj elő vele, akár alkalmas, akár alkalmatlan, ints, kérj, buzdíts nagy türelemmel és hozzáértéssel.« (2Tim 2,4) Evezd a mélyre a megszentelésben! A hálók, amelyeket ki kell vetnünk az emberek között, elsősorban a szentségek, melyeknek mi vagyunk a fő osztogatói, szabályozói, őrei és előmozdítói. A szentségek üdvözítő hálót alkotnak, amely megszabadít a rossztól és elvisz az élet teljességére. Evezd a mélyre a kormányzásban! Mint a papok és a többi munkatársak által segített pásztoroknak és atyáknak az a feladatunk, hogy gyűjtsük össze a hívők családját és neveljük benne a szeretetet és a testvéri közösséget. Bármilyen nehéz és fárasztó a feladat, senki ne

⁵ vö. Javaslat 1.

⁶ vö. Optatus Milevius: Contra Parmenianum donatistam 2,2: PL II, 947; Antiochiai Szent Ignác: Levél a rómaiaknak 1,1: PG 5, 685.o.

veszítse kedvét. Péterrel és az első tanítványokkal együtt mi is ismételjük meg bizalomteljes hitvallásunkat: Uram, „a te szavadra kivetem a hálót” (*Lk 5,5*)! A te szavadra, Krisztus, szolgálni akarjuk a te evangéliumodat, hogy remélni tudjon a világ.⁷

Ily módon, mert a remény embereiként élnek és szolgálatukban a közösség és küldetés egyházszemléletét tükrözik, a püspökök valóban a remény ébresztői lesznek nyájuk számára. Mi tudjuk, hogy a világnak szüksége van a „reményre, mely nem csal meg” (vö. *Róm 5,5*). Mi tudjuk, hogy ez a remény Krisztus. Tudjuk, ezért hirdetjük a keresztből fakadó reményt.

Ave Crux spes unica! 'Üdvözlégy szent kereszt, egyetlen remény!' E köszöntés, mely a Püspöki Szinódus 10. általános rendes gyűlése munkájának közepén hangzott fel a gyűlésteremben, hangozzék mindig ajkunkon, mert a kereszt a halál és az élet misztériuma.

E húsvéti örömhír hirdetésében szent pásztorok serege járt előttünk, akik az Egyházban a Jó Pásztor beszédes jelei voltak. Mi ezért mindig hálát adunk és áldjuk a mindenható, örök Istent, mert – ahogy a szent liturgiában énekeljük – példájukkal megerősít, tanításukkal oktat és közbenjárásukkal oltalmaz minket.⁸ E szent püspökök mindegyikének arca az Egyház első éveitől kezdve napjainkig – ahogy a Szinódus befejezésekor mondtam – olyan, mint egy-egy mozaikszem egy nagy, misztikus mozaikképben, mely a Jó Pásztor arcát mutatja.

Tehát Őrá szegezzük a tekintetünket, hogy ebben is példaképei legyünk a nyájnak, melyet a Pásztorok Pásztora bízott ránk, hogy egyre nagyobb elkötelezettséggel legyünk az evangélium szolgái, hogy a világ remélni tudjon.

Urunk és Mesterünk arcát szemlélve abban az órában, amikor „mindvégig szerette övéit”, valamennyien, mint Péter apostol, engedjünk megmosni a lábunkat, hogy részünk lehessen Ővele (vö. *Jn 13,1-9*). És azzal az erővel, ami Belőle árad a Szent Egyházba, papjaink és diakónusaink, minden Istennek szentelt szerzetesünk és drága laikus híveink színe előtt hangos szóval ismételjük: „Bármik vagyunk, ne bennünk reménykedjete: ha jók vagyunk, szolgák vagyunk; ha rosszak vagyunk, akkor is szolgák vagyunk. Ha azonban jó és hűséges szolgák vagyunk, akkor vagyunk igazán szolgák” – az evangélium szolgái, hogy a világ remélni tudjon.

⁷ II. János Pál pápa: Homília a X. Rendes Püspöki Szinódus általános ülésének megnyitására (2001. IX. 30), 6: AAS 94 (2002),111-112. o.

⁸ vö. Római misekönyv: A szent lelkipásztorok prefációja.

Szent II. János Pál pápa: *Novo Millenio Ineunte*

Szent II. János Pál pápa apostoli levele a 2000. esztendő nagy jubileuma végén

Duc in altum!

58. Haladjunk tehát előre reménységben! Új évezred nyílik meg az Egyház előtt, mint valami széles óceán, melynek kalandjaiba Krisztus támogatására támaszkodva bocsátkozhatunk. Isten Fia, aki kétezer évvel ezelőtt megtestesült az emberek iránt viselt szeretetből, ma is folytatja művét: átható tekintetre van szükségünk, hogy ezt megláthassuk, és főként tágas szívre, hogy magunk is munkálóivá legyünk. Vajon nem azért ünnepeltük-e a Jubileumi Évet, hogy újra kapcsolatba kerüljünk reménységünknek ezzel az eleven forrásával? Az általunk szemlélt és szeretett Krisztus most újra arra hív minket, hogy induljunk útnak: „Mentjete tehát, tegyétek tanítványommá mind a népeket! Kereszteljétek meg őket az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevére” (Mt 28,19). Ez a missziós parancs bevezet bennünket a harmadik évezredbe, ugyanakkor arra a lelkesedésre buzdít minket is, mint amely az első keresztényeket hevítette: magának a Léleknek az erejére számíthatunk, aki kiáradt Pünkösdkor, s aki ma is arra ösztönöz bennünket, hogy folytassuk utunkat annak a reménynek a jegyében, amely „nem csal meg” (Róm 5,5).

Az új évszázad kezdetén élénken rá kell térnünk a világ új útjaira. Különbéle utakon haladunk mi valamennyien és különféle utakon halad valamennyi Egyház is, azok között azonban nincs távolság, akik egyé forrtak az egyetlen közösségben – abban a közösségben, mely mindennap az eucharisztikus Kenyérnek és az Élet Igéjének asztaláról táplálkozik. Minden vasárnap olyan, mint az Utolsó Vacsora termében tartott találkozó, ahol a feltámadt Krisztus újra nekünk adja magát, mint amikor „a hét első napjának” (Jn 20,19) estéjén megjelent övéi előtt, rájuk „lehelte” a Lélek éltető ajándékát és elindította őket az evangelizáció nagy kalandjára.

A szent Szűz elkísér bennünket ezen az úton. Néhány hónappal ezelőtt Rómában, a világ számos pontjáról érkezett püspökökkel egyetemben, neki ajánlottam fel a harmadik évezredet. Az elmúlt évek során számtalanszor mutattam be és szólítottam úgy a Szűzanyát, mint „az új evangelizáció Csillagát”. Egyben fényes hajnalunk és biztos vezetőnk is ő. Magának Jézusnak a szavaival (vö. Jn 19,26) így fordulok hozzá: „Asszony, nézd, a fiaid”, és felkínálom neki az egész Egyház gyermeki szeretetét.

59. Kedves Testvérek! A Szent Kapu szimbóluma bezárul mögöttünk, de csak azért, hogy minden korábbinál szélesebbre tárjuk azt az eleven kaput, aki maga Krisztus. A

Jubileum lelkesedése után nem kell visszatérnünk a szürke hétköznapiakba. Éppen ellenkezőleg: ha zarándokutunk hiteles volt, akkor megmozgatta meggémberedett tagjainkat, hogy az előttünk álló útra térjünk. Pál apostol lendületét kell utánoznunk: „... nekilendülök annak, ami előttem van. Futok a kitűzött cél felé, az égi hivatás jutalmáért, amelyre Isten meghívott Krisztusban” (Fil 3,13-14). Egyúttal Mária szemlélődő magatartását is utánoznunk kell, aki a Jeruzsálem szent városába tett zarándokút után hazatérve názáreti házába hűségesen megőrizte szívében Fiának misztériumát (vö. Lk 2,51).

Bárcsak a feltámadt Jézus, aki velünk halad, akár az emmauszi tanítványokkal, és felismerteti magát „a kenyértörésben” (Lk 24,35), éberem találna bennünket, készen arcának felismerésére, hogy mi is testvéreinkhez szaladjunk és beszámoljunk nekik a nagy hírről: „Láttuk az Urat!” (Jn 20,25).

Ez lesz a 2000. Év Jubileumának – mely megelevenítette előttünk a Názáreti Jézusnak, Isten Fiának és az ember Megváltójának misztériumát – hön áhított gyümölcse.

E Jubileum lezárulásának pillanatában, mely a reményteli jövő felé fordít bennünket, szálljon Krisztus által, a Szentlélekben az Atyához az egész Egyház dicsőítő és hálaadó imája!

Ezzel a kívánsággal adom szívem mélyéből Mindnyájatoknak Áldásomat.

XVI. Benedek pápa: Verbum Domini

XVI. Benedek pápa Szinódus utáni apostoli buzdítása Isten szaváról az egyház életében és küldetésében a püspököknek, a klérusnak, az Istennek szentelt személyeknek és a laikus hívőknek

Lk 5,5

A Szó realizmusa

10. Aki ismeri az Isteni Szót, teljességgel ismeri az egész teremtés értelmét is. Ha ugyanis az összes dolgok Őbenne „állnak fenn”, aki „mindenek előtt való” (vö. Kol 1,17), akkor az, aki az életét a Szóra építi, valóban szilárd és maradandó épületet épít. Isten Szava arra készlet, hogy változtassuk meg realizmus fogalmunkat: realista az, aki föl ismeri Isten Igéjében mindenek alapját.⁹ Erre különösen most van szükségünk, amikor sok dolog, amelyekre életeteket építenek, amelyek kísértenek, hogy beléjük vessük a reményünket, megmutatják felszínes mivoltukat. A birtoklás, az élvezet és a hatalom előbb vagy utóbb megmutatja, hogy képtelen betölteni az emberi szív mélységes vágyait. Az embernek ugyanis élete építéséhez szilárd alapokra van szüksége, melyek akkor is megmaradnak, amikor az emberi bizonyosságok csődöt mondanak. Valójában mivel „a Te szavad, ó Urunk, örökre szilárd az egekben, és az Úr hűsége megmarad nemzedékről nemzedékre” (Zsolt 119,89-90), aki erre a szóra épít, életének házát sziklára építi (vö. Mt 7,24). Bárcsak a szívünk minden nap elmondhatná Istennek: „Te vagy az én menedékem és pajzsom, a Te szavadban remélek” (Zsolt 119,114). És amit Szent Péter, azt mi is meg tudnánk tenni minden nap, bízván az Úr Jézusban: „A te szavadra kivetem a hálót” (Lk 5,5).

vö. Lk 5,1

12. A patrisztikus és középkori hagyomány, amikor a „Szó krisztológiáját” szemlélte, megdöbbenő kifejezést használt: az Ige lerövidítette önmagát,¹⁰ „Az egyházatyák a görög ószövetségi szövegben találtak egy szót Izaiás prófétánál, amit azután Szent Pál is idéz annak bizonyosságaként, hogy Isten új útjait mennyire előre hirdették már az Ószövetségben. Ott ezt olvasták: »Isten rövidde tette a Szavát, lerövidítette azt « (Iz 10,23; Róm 9,28) (...) A Fiú maga a Szó, Ő a Logosz: az örök Szó kicsinyke lett - oly kicsi, hogy elfért egy jászolban. Csecsemővé lett, hogy a Szó számunkra elviselhető legyen”.¹¹ Ezután a Szó nem csupán hallható, nem csupán hangja van, most a Szónak már arca is van, akit tehát láthatunk: a Názáreti Jézus.¹² Az evangéliumok elbeszélését követve látjuk, hogyan mutatkozik meg Jézus

⁹ vö. XVI. Benedek pápa: Homilie bei der Terz zu Beginn der ersten Vollversammlung der Bischofssynode (6. X. 2008) in: AAS 100 (2008), 758–761.

¹⁰ »Ho Logos pachynetai (vagy brachynetai)«. Vö. Órigenes: Peri Archon, I,2,8: SC 252,127–129.

¹¹ XVI. Benedek pápa: Predigt am Hochfest der Geburt des Herrn (24. XII. 2006) in: AAS 99 (2007), 12.

¹² vö. Záróüzenet, II, 4–6.

embersége páratlan mivoltában épp Isten Szavával kapcsolatban. Ő ugyanis a maga tökéletes emberségében percről percre megvalósítja az Atya akaratát; Jézus hallja az Atya hangját, és egész mivoltával engedelmeskedik; ismeri az Atyát és megtartja az Ő szavát (vö. Jn 8,55); elmondja nekünk az Atya dolgait (vö. Jn 12,50); „a szavakat, melyeket nekem adtál, én átadtam nekik” (In 17,8). Így tehát Jézus megmutatja, hogy az isteni Logosz adja nekünk magát, de az új Ádámot is, az igaz embert, aki minden pillanatban az Atya akaratát teszi, nem a sajátját. Ő „növekedett bölcsességben, korban és kegyelemben Isten és az emberek előtt” (Lk 2,52). Tökéletesen hallja, megvalósítja magában és közli velünk az Isteni Szót (vö. Lk 5,1).

Végül Jézus küldetése a húsvéti misztériumban teljesebbé válik: ekkor ott állunk a „kereszt szava” előtt (1Kor 1,18). Az Ige elnémul, halottá válik a csönd, mert „kimondta magát” az elnémulásig, nem tartogatva már semmit, amit közölnie kellett volna. Az egyházatyák szemlélve e misztériumot, Isten anyja ajkára adják e szavakat: „Szótlan az Atya Szava, aki megteremtett mindent, ami szól; élettelenül hunytak ki annak szemei, akinek szavára és intésére mozog minden, ami él”.¹³ Itt valóban a „legnagyobb” szeretetet tanúsították irántunk, azt, amely odaadja életét a barátaiért (vö. Jn 15,13)-

E nagy misztériumban Jézus úgy mutatkozik, mint az Új és Örök Szövetség Szava: Isten szabadsága és az ember szabadsága véglegesen találkozott az Ő megfeszített testében, egy feloldhatatlan és örök érvényű szövetségben. Az utolsó vacsorán az Eucharisztia alapításakor maga Jézus beszélt az Ő vére ontásában megkötött „új és örök szövetségről” (vö. Mt 26,28; Mk 14,24; Lk 22,20), amikor úgy mutatkozott, mint a földalozott igaz bárány, akiben beteljesedik a rabszolgaságból való végső szabadulás.¹⁴

A föltámadás fényességes misztériumában a Szó e hallgatása a maga hiteles és végső jelentésében mutatkozik meg. Krisztus, Isten megtestesült, megfeszített és föltámadott Szava mindenek ura; ő a Győztes, a mindeneket ítélő Pantokrátor, és őbenne így mindenek örökre össze lettek foglalva (vö. Ef 1,10). Krisztus tehát „a világ világossága” (Jn 8,12), az a világosság, mely „a sötétségben világít” (Jn 1,5), s amelyet a sötétség nem tudott legyőzni (vö. Jn 1,5). Most értjük meg egészen a 119. zsoltárt: „Lámpás a lépéseimnek a te szavad, világosság az én utamon” (105. v.); ez a föltámadott Szó a végső világosság a mi utunkon. A keresztények kezdettől fogva tudatában voltak annak, hogy Krisztusban Isten Szava személyként van jelen. Isten Szava az az igaz világosság, amelyre az embernek szüksége van. Igen, a

¹³ Maximus Confessor: Mária élete, 89.

¹⁴ Vö. XVI. Benedek pápa: Sacramentum caritatis szinódus utáni buzdítás. (22. II. 2007), 9–10: AAS 99 (2007), 111–112.

föltámadásában Isten Fia úgy kelt föl, mint a világ Világossága. Most ha Ővele és Őáltala élünk, a világosságban élhetünk.

Ferenc pápa: Üzenet a 31. ifjúsági világnapra

„Boldogok a tiszta szívűek, mert meglátják az Istent” (Mt 5,8)

Lk 5,8; Lk 5,10

3. ... mert meglátják az Istent

Minden férfi és nő szívében folyamatosan felhangzik az Úr hívása: „Az én arcomat keressétek!” (vö. Zsolt 27,8). Ugyanakkor mindig szembe kell néznünk azzal a ténnyel, hogy szegény bűnösök vagyunk. Ezt olvassuk például a Zsoltárok könyvében: „Ki mehet fel az Úr hegyére? Ki állhat az ő szent helyén? Akinek a keze tiszta és ártatlan a szíve” (Zsolt 24,3-4). De nem kell ezért félnünk és elveszítenünk bátorságunkat: a Bibliában és mindnyájunk személyes történetében azt látjuk, hogy mindig Isten teszi meg az első lépést. Ő az, aki megtisztít minket, hogy színe elé állhassunk.

Izajás próféta, amikor megkapta a hívást az Úrtól, hogy szóljon a nevében, megrémült és ezt mondta: „Jaj nekem, végem van, mert tisztátalan ajkú ember vagyok” (Iz 6,5). Az Úr mégis megtisztította őt: elküldött hozzá egy angyalt, aki megérintette az ajkát és ezt mondta neki: „Eltűnt gonoszságod és bocsánatot nyert a bűnöd” (6,7). Az Újszövetségben, amikor a genezáreti tónál Jézus meghívta első tanítványait és végbevitte a csodálatos halfogást, Simon Péter térdre borult előtt és így szólt: „Uram, menj el tőlem, mert bűnös ember vagyok!” (Lk 5,8). Nem kellett sokáig várnia a válaszra: „Ne félj! Ezentúl emberhalász leszel” (5,10). És amikor az egyik tanítvány azt kérte tőle: „Uram, mutasd meg nekünk az Atyát, s az elég lesz nekünk”, a Mester ezt válaszolta: „Aki engem látott, az Atyát is látta” (Jn 14,8-9).

Az Úr hívása, hogy találkozzunk vele, mindnyájunkhoz szól, bárhol és bármilyen helyzetben is vagyunk. Elegendő, hogy az ember „döntsön úgy: engedi, hogy ő találkozzon vele, hogy mindennap szünet nélkül keresi őt. Nincs olyan ok, amiért valaki azt gondolhatná, hogy ez a meghívás nem neki szól” (Evangélii gaudium apostoli buzdítás, 3). Mindnyájan bűnösök vagyunk, rászorulunk, hogy az Úr megtisztítson bennünket. Elég, ha egy apró lépést tesz valaki Jézus irányában, és felfedezheti, hogy Ő mindig tárt karokkal várja, főként a kiengesztelődés

szentségében, amely kiemelkedő lehetőség rá, hogy találkozzunk az isteni irgalommal, amely megtisztítja és újraterelemi a szívünket.

Igen, kedves fiatalok, az Úr találkozni szeretne velünk, szeretné, ha „látnánk” őt. „Hogyan?” – kérdezhetitek ti erre tőlem. Avilai Szent Teréz is, aki pontosan 500 évvel ezelőtt született Spanyolországban, már kicsi korában ezt mondogatta a szüleinek: „Látni akarom Istent”. Azután felfedezte, hogy az imádság útja „bensőséges baráti kapcsolat azzal, akiről érezzük, hogy szeret bennünket” (Önéletrajz 8,5). Ezért kérdezem tőletek: imádkoztok-e? Tudjátok, hogy beszélgethettek Jézussal, az Atyával, a Szentlélekkel éppúgy, ahogy a barátjával beszélget az ember? És nem akármelyik barátjával, hanem a legjobb, legbizalmasabb barátjával! Próbáljátok meg, igen egyszerűen. Fel fogjátok fedezni azt, amit egy ars-i földműves mondott a faluja szentéletű plébánosának: amikor imádkozom a tabernákulum előtt „én Őt nézem, Ő meg engem néz” (A Katolikus Egyház Katekizmusa, 2715).

Ismét arra hívlak benneteket, hogy találkozzatok az Úrral a Szentírás gyakori olvasása révén. Ha még nem szokásotok ezt, kezdjétek az Evangéliumokkal. Minden nap olvassatok el egy részt. Engedjétek, hogy az Isten Igéje megszólítsa a szíveteket, megvilágosítsa lépéseiteket (vö. Zsolt 119,105). Fel fogjátok fedezni, hogy meg lehet „látni” Istent a testvérek arcában is, főként a legelhagyatottabbakéban: a szegényekében, az éhezőkében, a szomjazókében, az idegenekében, a betegekében, a bebörtönzöttekében (vö. Mt 25,31-46). Megtapasztaltátok-e ezt már? Kedves fiatalok, ahhoz, hogy megértsétek Isten országának logikáját, szegényeknek kell lennetek a szegényekkel együtt. A tiszta szív szükségképpen lecsupaszított is, amely képes leereszkedni, hogy megossa életét a szükséget szenvedőkkel.

Ha találkoztok Istennel az imádságban, a Biblia olvasásában és a testvéri közösségi életben, segít nektek jobban megismerni az Urat és önmagatokat. Ahogyan ez az emmauszi tanítványokkal is történt (vö. Lk 24,13-35), Jézus hangja hallatán lángolni fog a szívetek és felnyílik a szemetek, s felismeritek az ő jelenlétét a saját életetek történetében, megértitek a szeretetnek azt a tervét, amit a ti életetek számára készített.

Közületek egyesek érzik vagy érezni fogják az Úr hívását, hogy házasságot kössenek, családot alapítsanak. Manapság sokan azt hiszik, hogy ez a hivatás „kiment a divatból”, de ez nem igaz! Éppen ezért az Egyház teljes közössége egy különleges időszakot él most, amelyben a család hivatását és küldetését gondolja át az Egyházon belül és a mai világ egészében. Ezen kívül arra is hívlak benneteket, hogy

vizsgáljátok meg a megszentelt életre vagy a papságra szóló hívást is. Milyen szép olyan fiatalokat látni, akik vállalják e hivatást és teljes mértékben Krisztus és Egyháza szolgálatára szentelik életüket! Kérdezzétek meg magatoktól tiszta lélekkel, és ne féljetez attól, amit Isten kér tőletek! A ti „igen”-etek révén, amit az Úr hívására adtok, a remény magvaivá válhattok az Egyházban és a társadalomban. Ne felejtsetek el: Isten akarata a mi boldogságunk!

2.3. Liturgikus vonal

Az evangéliumi szakasz kapcsolódási pontjai a szentmise szertartásának egyéb szövegeivel

A mai *evangélium* (Lk 5,1-11) a csodálatos halfogás történetét beszéli el. Tulajdonképp az egész liturgia központi gondolatának tekinthetőek Pál szavai a *szentleckéből* (1Kor 15,1-11): „Isten kegyelméből vagyok az, ami vagyok, s rám árasztott kegyelme nem maradt bennem hatástalan”.

A szentírási szövegekben közös a méltatlanság motívuma, illetve, az, hogy az Úr szava és kegyelme teszi lehetővé az apostoli munka sikerét. Ugyanakkor fontos látni azt is, hogy az ember válasza is szükséges ehhez.

Az olvasmányban (Iz 6,1-2a.3-8) Izajás vall méltatlanságáról, de mégis válaszol Isten hívására: „itt vagyok, engem küldj!”.

A *szentleckében* Pál is hozzáteszi, arra sem méltó, hogy apostolnak hívják, mégis tanúságot tesz missziós tevékenységének komolyságáról.

Az evangéliumban pedig Simon Péter az, aki így szól, látva Jézus hatalmát: „Uram, menj el tőlem, mert bűnös ember vagyok”. Ezt azonban megelőzte a Jézus szavának való engedelmisség: „Mester – válaszolta Simon – „egész éjszaka fáradoztunk, s nem fogtunk semmit, de a te szavadra, kivetem a hálót.”.

A *válaszos zsoltár* (137, 1-2a. 2bc-3. 4-5. 7c-8) pedig ezt, az evangéliumi történetben is megtapasztalt isteni dicsőséget, az Úr teremtő Igéjét magasztalja.

Az *egyetemes könyörgésekben* is visszaköszön a halfogás motívuma: „Add, Urunk, hogy az apostolok utódai az emberek halászaiként lankadatlanul és eredményesen munkálkodjanak!” (első könyörgés); „Add, Urunk, hogy a szorgalmas munka és az alkalmas időjárás minden ember számára meghozza a mindennapi kenyeret!” (negyedik könyörgés).

2.4. Pedagógiai vonal

2.4.1. Tantörténet

A hal nélküli halászok példázata

Történt egyszer, hogy volt néhány ember, akik halászoknak nevezték magukat, és íme, sok hal nyüzsgött a környék vizeiben. Az egész vidéket patakok és tavak tarkították, mindegyikben tömérdek a hal, és a halak éhesek voltak.

Azok, akik halászoknak nevezték magukat, heteken, hónapokon, éveken keresztül tanácskozássra ültek össze, és hivatásukról, a halászatról, a bőséges halállományról és arról beszélgettek, hogyan lehetne halászni.

Évről évre pontosan megfogalmazták a halászat jelentőségét, hivatásként emlegették a halászatot, és bejelentették, hogy a halász elsődleges feladata mindig is a halfogás.

Állandóan új és jobb módszerek, és a halászat új és jobb meghatározásai után kutattak. Ám egy dolgot nem tettek: nem halásztak.

Nagy, műgonddal megtervezett és költséges oktatóközpontokat építettek, amelyek eredeti és elsődleges célja az volt, hogy a halászatot megtanítsák a halfogás fortélyaira. Mindezek alatt az évek alatt tanfolyamokat tartottak a halak szükségleteiről, természetéről, osztályozásuk módszereiről, a halak pszichológiai reakcióiról, és arról, hol lehet halakat találni.

Az oktatóknak doktori címük volt a halászat tudományából, ám ezek az oktatók nem halásztak. Kemény, szorgalmas tanulás után évről évre sokan végeztek, és kaptak diplomát halászatból.

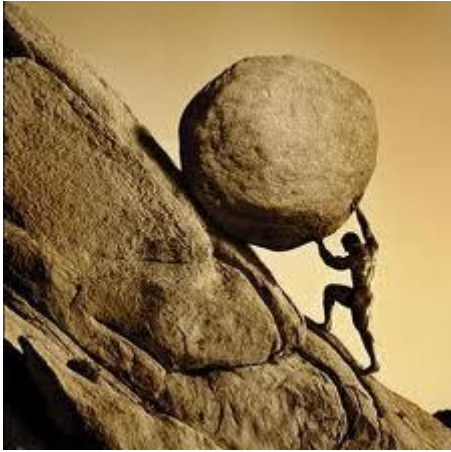
Egy, a halászat szükségességéről tartott tanácskozás után egy fiatal résztvevő elment halászni. Másnap arról számolt be, hogy két nagyszerű halat fogott. Kiváló fogásáért kitüntették, és felkérték, hogy lehetőség szerint vegyen részt az összes fontosabb tanácskozáson, ahol elmondhatja, hogyan akadt a horgára a két nagy hal. Abbahagyta tehát a halászatot, hogy legyen ideje beszámolni a többi halásznak, és filmet készítsen a nagy fogásról. Jelentős tapasztalata jutalmául bevásztották a halászok szövetségének elnökségébe is.

El kell ismernünk, hogy a „halászok” között sokan valóban odaadó buzgalommal végezték a dolgukat, áldozatokat hoztak, és minden nehézséget vállaltak. Hiszen nem mesterüket követték-e, aki azt mondta: „kövessetek engem, és én emberhalászká teszek titeket”? Képzeljük el, hogy mennyire megsértődtek néhányan, amikor egyszer valaki felállt, és kijelentette, hogy akik nem fognak halat, nem is igazi halászok, akárhogy erősködnek. Megállapítása mégis helyesnek tűnt.

Halász-e az az ember, aki évről évre nem fog halat? Követi-e valaki a Mesterét, ha nem halászik?

Ennek láttán Simon Péter Jézus lábához borult, és e szavakra fakadt: „Uram, menj el tőlem, mert bűnös ember vagyok.” A szerencsés halfogás láttán ugyanis társaival együtt félelem töltötte el. Hasonlóképpen Jakabot és Jánost is, Zebedeus fiait, Simon társait. De Jézus bátorságot öntött Simonba: „Ne félj! Ezentúl emberhalász leszel.” Erre partra vonták hajóikat, és mindenüket elhagyva követték Jézust. (Lk 5,8-11)

Told a sziklát

Éjszaka volt. Az ember a kunyhójában aludt, mikor hirtelen fény töltötte be a szobát és megjelent Isten. Az Úr azt mondta neki, hogy el kell végeznie egy feladatot, és odavezette egy hatalmas sziklához, ami a kunyhóval szemközt volt.

Az Úr elmagyarázta az embernek, hogy a hatalmas sziklát teljes erejéből kell tolnia. Így hát az ember ezt tette nap, mint nap. Több éven keresztül reggeltől estig küszködött a kővel, nekifeszült a hátával, a vállával a nagy szikla hideg felszínének, és teljes erejéből nyomta. Minden este kimerülve és fájó tagokkal tért vissza a kunyhójába. Úgy érezte, hogy az egész napja hiábavaló volt.

Ahogy az ember elbizonytalanodott, a Sátán elhatározta, hogy színre lép és gondolatot ültet el az ember agyában, hogy "Hosszú ideje napról napra kínlódsz azzal a sziklával és a mégsem mozdult meg." Sikertelt azt a benyomást keltenie benne, hogy a feladat lehetetlen és felsült vele. Ez a gondolat teljesen elbizonytalanította és elcsüggesztette őt.

- Miért töröd magad ezért? - kérdezte a Sátán - Felesleges annyi időt rászánnod. Csak éppen, hogy told egy kicsit, az is elég lesz.

Ez volt az, amit az elcsüggedt ember is tervezett, de elhatározta, hogy előtte imádságban az Úr elé viszi ezeket a zaklatott gondolatokat.

- Uram - mondta - hosszú ideje fáradozom, és keményen szolgálak téged, minden erőmet latba vetve, ahogyan kérted. De még mostanra sem sikerült elérnem, hogy a kő akárcsak egy fél millimétert is mozduljon. Mit csinálok rosszul? Miért nem tudom teljesíteni a feladatot?

Az Úr könnyőreletesen válaszolt:

- Barátom, én arra kértelek, hogy szolgálj engem, amit te elfogadtál. Azt mondtam, az a feladatod, hogy nyomd azt a követ teljes erődből, amit meg is cselekedtél. Én egyszer sem mondtam neked, hogy azt el kell tolnod. Neked csak annyi volt a dolgod, hogy nyomd a sziklát. Most pedig hozzám jössz, mert úgy gondolod, hogy feleslegesen vesztegetted az idődet és az erődet. De ez igazán így van? Nézz csak magadra! A karod erős és izmos, a hátad kigyúrt és barna, a kezeden bőrkeményedés van az állandó erőlködéstől, a lábad masszív és kemény lett. Az ellenállás megerősített és most sokkal többre vagy képes, mint eddig. Igaz, hogy nem mozdítottad meg a követ, de én csak azt kértem, hogy engedelmeskedj és nyomd azt teljes erődből, hogy gyakorold a hitedet és bízz az én bölcsességemben. Ezt te meg is tetted. Most akkor, barátom, elmozdítom a követ.

Sokszor, mikor Isten szavát halljuk, hajlamosak vagyunk arra, hogy a saját eszünkkel próbáljuk megfejteni, mit is szeretne tőlünk. Pedig ilyenkor Isten csak engedelmességet akar és azt, hogy higgyünk Benne. Vagyis gyakorold a hitet, amely hegyeket mozdít el, de ne felejtsd, hogy Isten az, aki a hegyet elmozdítja.

Kép és forrás: http://havannacsoport.hu/index.php/tanulsagos-tortenetek/told-a-sziklat?fbclid=IwAR0efQmtq9TXrp9O_Du38Hc34KpRLWJNIFud6ug9gfuWt7Z-0LBp6U5DJA

2.4.2. Evangélium témáját feldolgozó versek

A kulcsszó: szeretet

*„A tanítványok közül
senki sem merte őt megkérdezni:
ki vagy te?
Tudták ugyanis, hogy az Úr Ő”
(Jn 21:12).*

Egy hójával ismét együtt
a kis csapat.
Már „kijárták” az emberhalászok
iskoláját
és most ugyanott,

ahol a nagy Tanító
három és fél évvel ezelőtt
iskolájába fogadta őket,
szorongva, évváróra
és bizonyítványosztásra várnak.

Minden olyan jól indult.
Az első gyakorló óra,
a csodálatos halfogás
és a Péternek mondott biztatás
bátorságot öntött a kétkedőkbe:
„Ne félj; – mondta Jézus –
ezentúl emberhalász leszel.”

Azóta hány tanulmányi órát
vettek a Mester lábainál
gyakorlati teológiából,
próféciaismeretből,
keresztény etikából
a tengerparton,
Júdea poros útjain,
a szabad természet
nagy tantermében.
Ott tanultak imádkozni,
a példázatokat érteni.
A legjobb tanulók éppen
nem voltak,
de a maguk módján igyekeztek,
ne hozzanak szégyent Mesterükre.
És óh, hányszor dorgálta őket
fájón-szelíden a Mester:
„Hogyan nem értitek?”
S látva értelmük lassú mozdulását,
halasztást adott a továbbtanulásra:
„Még sok mondani valóm van
hozzátok,
de most el nem hordozhatjátok.”

És mint a peches diákok,
akik rossz tételt húznak,
egymásután levizsgáztak
hűségből, állhatatosságból,
próféciaismeretből,
együttérzésből és
szolgálatkészségből,
s most a régi mesterségükkel is
kudarcot vallottak.
Már szavuk sincs.
Nincsenek tisztában önmagukkal.
Nincs hősködő mellveregetés.
Mint bukott diákok
egy pótvizsga reményében
ülnek a tűz körül,
köztük ott van a Mester,
de vajon ki Ő most nekik:
tanító, számon kérő,
ítéletvégrehajtó?

A csend nyomasztó.
Ekkor Jézus szelíden odatekint
arra a tanítványra, aki mindig
mindenkit megelőzött a válasszal;
aki mindig mindenki nevében szólt;
aki mindenkinél mindent jobban tudott;
és aki mindenki helyett megbukott:

Péter!
Még sok mondanivalóm volna
hozzád, hozzátok,
de ezen a pótvizsgán
csak egyetlen kérdés fontos,
ha ebből megbuksz
rajtad senki nem segít;
ha jól feleltél,
mindent helyrehozatsz életedben;

ezért jól figyelj,
a választ is jól gondold meg:
Simon Jónának fia,mondd:
Szeretsz-é engem?

(Budapest, 2005. november)

Forrás:

<https://forrasmedia.hu/kiadvanyok/ErdelyiVersek/Versek.htm?fbclid=IwAR2FZ-fjolaI-CKdDXTfSFR2fjPfiHL0E5pIDMjQNvBfyeYXvyQ0NKKs3w>

Túrmezei Erzsébet - Mégis

Milyen sokat kellene hinnem,
s milyen keveset hiszek.
Mily keveset kellene vinnem,
s mennyi terhet viszek.

Egyedül Rá kellene néznem,
s magamra révedek.
Ragyog a cél viharban, vészben,
s hányszor eltévedek.

Mégis... elcsüggedjek, megálljak?
Miért csüggedjek el?
Hisz olyan keveset hiszek még,
s már az is fölemel.

Mint minden én nyomorúságom,
nagyobb a kegyelem.
Ebben hiszek, s szemem bűnbánón
megint ráemelem.

Kis hitet, hogy megerősítsen,
míg többről többre nő,
s egész a célig elsegítsen:
hatalmas Isten Ő.

Forrás:

<https://keresztyenversek.wordpress.com/tag/hit/?fbclid=IwAR2K65AwbF53TnHmKHF1UkDk7cFk4hGPBykLEcQcOhkLnYa6CY-4KkBkK6I>

Kép: saját készítés a Galileai-tenger partján, Kafarnaumban

Kövess engem!

Gyere Máté! Ne szedj többé vámot,
életeddel adj Istennek számot.
Az én utam hiába keskeny és köves,
arra kérlek, hogy kövess.

Én választottalak téged és nem
te engem, hogy gyümölcsöző legyen
életed, az én nevemben kérd Istent,
s amit kérsz megad mindent.

Evezz a mélyre és vedd ki a hálód,
veszítsd el életed s megtalálod.
Látod nélkülem egy halat sem fogtál,
emberhalász vagy most már.

Forrás:

https://baranzsuzsi.blog.hu/2016/07/10/evezz_a_melyre_694?fbclid=IwAR0pZmjYEcW9tLWR4FHIEwq_jnTDUuhNdDnT6GELYxyaMepKB9_xEiTgBes

2.4.3. Evangéliumhoz kapcsolódó festmény

Réti Kamilla: A csodálatos halfogás

Forrás: http://art.network.hu/kepek/reti_kamilla/a_csodalatos_halfogas

2.4.4. Kérdések az evangéliumhoz

- Megteszem-e azt, amit kér tőlem Jézus? Hagyom-e, hogy az ő felhívása „kihozzon” a megszokottságból, a kényelemből?
- A saját tapasztalataimban bízom vagy kivetem a hálót Jézus szavára?
- Nekem ebben az evangéliumi szakaszban az a kérdésem, hogy hogyan erősíthetném meg a lelkemet ahhoz, hogy Jézus szava szerint cselekedjek minden nap?

3. Oratio – imádság

A szentmise első könyörgése

Urunk, Istenünk, őrizd szüntelen jószággal Egyházadat és erősítsd mindenkor oltalmaddal, mert csak a te kegyelmedre hagyatkozhat. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké.

Evangéliumhoz kapcsolódó fohász

Mennyei Atyám, Jézus nevében kérlek, küldd el Szentlelkedet, hogy Simon Péterhez hasonlóan magam is figyelmesen hallgassam szavadat, és aszerint merjek bátran cselekedni!
Ámen.

4. Contemplatio – szemlélődés

Fotó az evangéliumi szakaszhoz

Fotó: Ron Wooldridge

Forrás: <https://www.ronwooldridgephotography.com/>

5. Condivisio – megosztás

Örömhír megfogalmazása: Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

- Ha rábízom magamat az Úrra, akkor én is megtapasztalhatom az ő szavának erejét.
- Nem kell félnünk Isten jelenlététől és közelségétől.
- Jézus nem a bűnösségemet nézi, hanem engem is, ma is emberek halászának hív.

6. Actio, operatio – tettekre váltás

Tanúságtétel megfogalmazása: Az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

- Úgy hallgassam Isten igéjét, hogy Simon Péterhez hasonlóan minden nap kimondom: „A te szavadra, Uram megteszem...”!

- A mai napon is felkelek a hálóim mellől és követem Jézust!
- Engem ez az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy minden nap beszélgessek Jézussal az imában.